

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Czeglédy és Társai Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző ügyvéd: dr. Fodor Tímea) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a Balsai Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző ügyvéd: dr. ifj. Balsai István) által képviselt I.rendű alperes neve.hu Online Szerkesztősége (I.rendű alperes címe) I. rendű és II.rendű alperes neve Kft. (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. május 7. napján meghozott 122.P.21.361/2018/6. számú ítélete ellen az I. és II. rendű alperesek részéről 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 84.000 (nyolcvannégyezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes, mint a ... elnevezésű párt elnöke a 2018. évi országgyűlési választások kampányidőszakában a ... Rádióban adott interjút. Ebben a riporter kérdéseire azokat a lehetőségeket vették végig, amelyek akkor merülhetnek fel, ha az általa vezetett párt és szövetségese olyan eredményt tudna elérni, amivel a jelenlegi kormányzó párt elveszítené parlamenti többségét. Úgy vélekedett ebben az esetben a ... nem tudna kormányt alakítani és egy instabil időszak következne hasonlóan a németországi helyzethez. Egy koalíciós válság Magyarországon még előzmény nélküli lenne, ezért kiszámíthatatlan mennyi ideig tartana, mi lenne a megoldás, de véleménye szerint ebben az esetben új választásokat kellene kiírni.

Az II. rendű alperes üzemeltetésében álló ...hu internetes hírportálon 2018. március 6-án az I.

rendű alperes szerkesztésében „... nem kertel: káosz és koalíciós válság jön, ha az ellenzék nyer (itt a hangfelvétel!)” című online cikk jelent meg. Az írás leadje szerint „Káosz, válság, elhúzódo tárgyalások és új választás jönne egy ellenzéki győzelem után, erről beszélt felperes neve a ... rádióban a ...nak adott, meglepően őszinte interjúban, hozzátéve, számára a Jobbik továbbra is vállalhatatlan, a ... és az ... pedig már meg is bukott. Bevallotta azt is, ő személy szerint örülne az elhúzódo kormányalakításnak, más országban is előfordul ilyen. Megkérdeztük ... politológust, aki szerint ... kivételesen igazat mond, valóban káoszhoz vezetne az ellenzék győzelme, hiszen a ... elnöke eddig sem rejtette véka alá, hogy újra miniszterelnök akar lenni, de a »hatalomhoz vezető út a többi ellenzéki párt politikai hulláján keresztül vezet.«”

A felperes az I. rendű alperesnek 2018. március 19-én kézbesített helyreigazítási kérelmében kérte, hogy az alperes tegye közzé az alábbi helyreigazítást: „Helyreigazító közlemény: 2018. március 06. napján a www....hu online felületünkön közzétett „... nem kertel: káosz és koalíciós válság jön, ha az ellenzék nyer” című online cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy felperes neve arról beszélt, hogy káosz jön, ha az ellenzék nyer.” A felperes kérte azt is, hogy az I. rendű alperes a www....hu kezdőoldalának legelején ugyanolyan módon, ugyanakkora betűméretben és ugyanolyan betűtípusban, ahogyan a sérelmezett cikk címe a kezdőoldalon megjelenítésre került, tegye közzé az alábbi címet: „Helyreigazítás: felperes neveről valótlan híreszteltünk”

Az alperes a kérelemnek nem tett eleget, ezért a felperes a 2018. április 9-én előterjesztett keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest a helyreigazítás közzétételére. Hivatkozott arra, hogy a sérelmezett közlések nem tőle származnak, azok minden alapot nélkülöznek. Az alperes a józan észnek megfelelő következtetés alapján sem juthatott a rendelkezésre álló tények alapján arra a következtetésre, amit a cikkben a felperes sérelmez. Hivatkozott arra is, hogy a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján az alperes a mások közléseinek híreszteléséért is felel.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Álláspontjuk szerint a kifogásolt közlések kellő ténybeli alaptól származó, megalapozott következtetések. A sérelmezett közlemény és a felperessel folytatott beszélgetés egybeolvasásával a PK 12. számú állásfoglalás alapján a szöveget összefüggéseiben értelmezve megállapítható, hogy tartalmilag helyes interpretációt adott a perbeli cikk. Az alperesi sajtószerv a felperes által adott interjú szövegétől lényegében nem tért el.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaposnak találta és kötelezte az I. rendű alperest, hogy 5 napon belül az általa szerkesztett ....hu internetes hírportálon az eredeti tartalom közzétételével azonos helyen és közvetlenül a sérelmezett cikk címe alatt, a lead felett, az eredeti tartalommal azonos betűméretben és megjelenéssel, a cikk elérhetőségéig, de legalább 30 napig tegye közzé az alábbi helyreigazító közleményt:

„Helyreigazító közlemény: 2018. március 6. napján a www....hu online felületünkön közzétett »... nem kertel: káosz és koalíciós válság jön, ha az ellenzék nyer« című online cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy felperes neve arról beszélt, hogy káosz jön, ha az ellenzék nyer.”

Arra is kötelezte az I. rendű alperest, hogy 5 napon belül a www....hu internetes hírportál kezdőoldalának elején ugyanolyan módon, ugyanakkora betűméretben és ugyanolyan betűtípusban, ahogyan a sérelmezett cikk címe a kezdőoldalon megjelenítésre került, tegye közzé az alábbi címet:

„Helyreigazítás: felperes neveről valótlant állítottunk”.

Kötelezte az elsőfokú bíróság a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 38.100 forint perköltséget és az államnak - a nemzeti adó- és vámhatóság külön felhívására, a felhívásban közölt időben és módon - fizessen meg 36.000 forint elsőfokú eljárási illetéket.

Megállapította, hogy a felperes a keresetét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CIII. törvény (Pp.) 496. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelő határidőben és módon terjesztette elő.

Ismertette a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi. CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdését, a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásának II. és III. pontját. Rögzítette, hogy elsősorban abban kellett állást foglalnia, hogy a sérelmezett kijelentések a teljes szöveggörnyezet alapján megalapozott következtetésnek vagy kellő ténybeli alappal rendelkező értékítéletnek tekinthetők-e.

Figyelemmel arra, hogy az I. rendű alperes egy rádióinterjúról számolt be azt vizsgálta, hogy az alperesi interpretáció mennyiben feleltethető meg a rádiós nyilatkozatnak. Az alperesi védekezéssel szemben úgy foglalt állást, hogy az interjúban arról esik szó, hogy a felperesi párt és koalíciós partnere választási eredményeképpen a ... elveszíthet az országgyűlési választáson 30-40 egyéni választókerületet, és ezzel a többséget is, ami elhúzódo koalíciós tárgyalásokat fog eredményezni. A felperes ezzel a helyzettel kapcsolatban - és nem az általa vezetett ellenzéki párt többségi választási győzelme esetére - feltételezte, hogy a ... nem fog tudni koalíciót kötni senkivel. Ez egy instabil, illetve olyan időszakkal járna, amely Magyarországot súlyosan megviselné, mert ennek ez elméleti helyzetnek nincs előzménye. A felperes tehát az általa prognosztizált eredménnyel kapcsolatban még csak utalást sem tett a „válság” vagy „káosz” bekövetkezésére, és ezekkel a szavakkal rokon értelmű kifejezést nem használt.

A sérelmezett közlemény ezért az általa elmondottaktól tartalmilag különböző, azzal összefüggésben nem álló kijelentéseket tulajdonított neki. A sérelmezett közlések tehát véleménynek, a való tényekből levont okszerű következtetésnek sem tekinthetők. Azok olyan valótlán tényállításnak minősülnek, amelyek a felperes megítélése szempontjából jelentőséggel bírnak, így azokkal összefüggésben helyreigazítást kérhet a felperes.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság, - figyelembe véve azt is, hogy az I-II. rendű alperesek a közzététel felperes által kért módját nem ellenezték - a rendelkező részben foglaltak szerint határozott. A PK 15. számú állásfoglalás alapján a helyreigazító közleményt elkülönítetten feltüntetve, tartalmi változtatás nélkül, de a „kommentár nélkül történő” szükségtelen fordulatot a helyreigazító közleményből mellőzve, a felperes helyreigazítási kérelmével egyezően állapította meg.

Megítélése szerint a sérelmezett kijelentéseket az alperesi sajtószerv nem híresztelte, ezért a helyreigazítás tényének a [www....hu](http://www....hu) internetes hírportál kezdőoldalának elején való közzétételét is akként rendelte el, hogy az ne híresztelésre, hanem tényállításra utaljon. Megjegyezte, hogy indokolt a helyreigazításnak az eredeti közzététellel azonos módon való közlése akár akként is, hogy a helyreigazításra a hírportál kezdőoldala is utalást tartalmazzon. Ez biztosítja a helyreigazítás eredeti közléssel azonos, vagy legalábbis ahhoz mérhető nyilvánosságát, és mindezt az Smtv., valamint a Pp. nem zárja ki.

A Pp. 499. § (1) bekezdés alapján határozott a perköltség viseléséről függetlenül attól, hogy a II. rendű alperes perben állása nem szükségszerű, de nem is tilalmazott. A perköltség összegéről, figyelemmel a Pp. 83. § (1) bekezdésére a 32/2003. (VII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdés alapján döntött.

A le nem rótt illeték mértékéről és viseléséről a Pp. 101. § (1) bekezdése, valamint a 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés b) pontja alapján döntött figyelemmel a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésére is.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést. Kérték, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét egészben változtassa meg és az ügy érdemében döntve a felperes keresetét utasítsa el.

A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét [Pp. 371. § (1) bekezdés c) pont] a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pont szerint akként határozták meg, hogy anyagi jogi szempontú felülbírálatra tartanak igényt, oly módon, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényekből a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést vonjon le. Az anyagi, eljárási jogszabálysértést [Pp. 371. § (1) bekezdés d) pont] az Smtv. 12. § (1) bekezdés, Ptk. 2:44. § jelölték meg.

Érvelésük szerint az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból téves jogi következtetést vont le. Álláspontjuk szerint az interjú szövegéből egyértelműen kitűnik, hogy a műsorvezető úgy értelmezte a felperes szavait, hogy a felperes álláspontja szerint instabil időszak következik az országgyűlési választásokat követően, amennyiben azon a ... pártszövetség elveszítené a többségét. Az I. rendű alperes a felperes ezen nyilatkozatát értelmezte és értékelte, egyúttal megkérdőjelezte és így bírálta is.

Hivatkoztak arra, hogy az országgyűlési választási kampány során a választások kimeneteléről szóló politikai vita a legszűkebb értelemben vett közügyként ítélandó meg.

Az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben a felperes által kifogásolt közlés tehát nem tényállítás, hanem a fenti valós és nem vitatott tényeken alapuló olyan értékítélet volt, amely vitathatatlanul a közügyek szabad vitatását érintette.

A kialakult bírói gyakorlat szerint pedig nincs helye sajtó-helyreigazításnak olyan közléssel kapcsolatban, melyben az érintett nyilatkozatát más személy véleményezi, értelmezi, és az eredeti nyilatkozatot a megkérdőjelezett és a sajtó eltérően értelmezi, de valótlan tényközlést nem tesz és a való tényeket sem tünteti fel hamis színben.

Utaltak e körben a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatban kifejtettekre.

Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság a kereset megítélése során helyes módszert alkalmazott, azonban túlzottan szűken értelmezte a kampányidőszakban tett kijelentéseit. Ebben az időszakban ugyanis az átlagosnál szélesebb körben jut érvényre a szólás- így a sajtószabadság is. A nyilatkozatokba túlzások is beleférnek.

A felperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényeket helyesen értelmezte, a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megfelelően alkalmazta az ítélet meghozatala során. Nem vitatta, hogy az alperes joga, hogy a perbeli beszélgetés tartalmát értékelje, értelmezze, azonban a felperes mondanivalóját nem változtathatja meg. Attól eltérő jelentéstartalmat ahhoz nem társíthat. A felperes nyilatkozata nem értékelhető úgy, hogy károszt

feltételezett volna, válságra sem utalt. Ezek a kifejezések alperes részéről nem túlzó megfogalmazások, hanem a felperes eredeti mondanivalójának az elferdítését jelentik, ezért az I. rendű alperes helyreigazításra köteles.

A felperes fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az alkalmazandó jogszabályok körét helytállóan rögzítette, levont következtetéseit azonban a másodfokú bíróság az alábbiak miatt nem osztotta.

Az a perben nem volt vitás, hogy a felperes közszereplő, nyilatkozata és a perbeli írás is kampányidőszakban, az országgyűlési választásokkal összefüggésben, azok eredményével kapcsolatosan hangzott el. Helytállóan hivatkozott az alperes arra, hogy az ebben az időszakban tett nyilatkozatok esetén a szólásszabadságnak a lehető legszélesebb körben kell érvényesülnie. A felperes sem vitatta, hogy az alperesnek jogában áll értékelni, akár bírálni is a felperes által elmondottakat.

Helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság azt, hogy a perben eldöntendő kérdés az volt, miszerint a felperes által sérelmezett közlés vélemények, avagy tényállításnak tekinthető-e, mert az Smtv. 12. § (1) bekezdés alapján csak ez utóbbi esetben van helye helyreigazításnak.

A másodfokú bíróság megítélése szerint azonban az elsőfokú bíróság túlságosan mereven, kategorikusan ítélte meg azt, hogy a felperes nyilatkozatának interpretációja során az alperes milyen eszközökkel élhet. A PK 12. számú állásfoglalás alapján vizsgálva a perbeli írást megállapítható, hogy a cikk címe ugyan utal a rádiós nyilatkozat felvételére, abból azonban mégsem következik az, hogy a címet és a bevezetőt (lead) úgy lehetne értelmezni, mintha az alperes a felperes nyilatkozatát szó szerint közölné, olyan látszatot keltene, mintha a megjelenő szavak, kifejezések a felperestől származnának. Az írásból kiderül, hogy az I. rendű alperes egy politológus értékelését hozta az olvasók tudomására.

A felperes rádiós nyilatkozata a kormányzópárt kétharmados többségének elvesztése esetére bizonytalan időszakot vázolt fel, amelyben a kormányzás - esetleg hosszabb időre - nem lesz megoldott. Új választások kiírását is lehetségesnek tartotta emiatt. Ez a felperes által felvázolt állapot a másodfokú bíróság megállapítása szerint jellemezhető a káosz szóval még akkor is, ha ez a kifejezés egy koalíciós válságnál nagyobb szintű zavart, fejetlenséget jelent a köznyelvben. Ez önmagában nem változtat azon, hogy az alperes mindössze véleményt formált a felperes megnyilatkozásáról. A cikk egésze ugyanis teljes egészében összhangban van a felperes által elmondottakkal. Annak egyes idézett mondataival kapcsolatosan fejti ki a politológus az álláspontját. Ezt az értékelést foglalta össze tömören és hangzatosan mind a cím, mind a lead.

Önmagában az a körülmény, hogy a felperes által felvázolt koalíciós válság és a felperes által nem használt, káosz kifejezés az alperesi interpretációban nem szinonimaként jelenik meg, hanem többlet elemként, nem eredményezi a felperes mondanivalójának tartalmi megváltoztatását. Ilyen

értelmezés csak abban az esetben merülhet fel, ha a sérelmezett közlést a szövegből kiragadva vizsgáljuk. Erre azonban a PK 12. számú állásfoglalás alapján nincs mód.

A Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja alapján a másodfokú bíróság az anyagi felülbírálat során a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést vonhat le. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetéséről a másodfokú bíróság a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján döntött.

Az alperesek a fellebbezési eljárás során perköltségigényt nem terjesztettek elő, az eljárás során a Pp. 81. § (5) bekezdése alapján szükséges költségjegyzéket nem terjesztettek elő, ezért az ügyvédi munkadíj vonatkozásában a másodfokú bíróság a Pp. 82. § (3) bekezdése és a 83. § (5) bekezdése alapján a határozathozatalt mellőzte.

Budapest, 2018. szeptember 5.

dr. Kisbán Tamás s.k.

a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.

előadó bíró

dr. Istenes Attila s.k.

bíró